

Serie vissen

Pleco algeneter

Hypostomus plecostomus

De pleco algeneter is een apart uitziende vis met zijn platte buik en tot zuignap gevormde mond. Een voordeel van de pleco is dat hij, behalve sommige algensoorten, ook eventuele voerresten uit uw aquarium zal eten. U moet echter wel een flink aquarium hebben want de pleco algeneter kan behoorlijk groot worden en produceert veel afval!

Kies het juiste dier voor uw situatie: lees vóór het kopen eerst of de pleco algeneter het huisdier is dat u zoekt.

Algemeen

De pleco algeneter, ook wel zuignapharnasmeerval genoemd, behoort tot de familie van de harnasmeervallen. De naam pleco algeneter wordt ook wel gebruikt voor allerlei andere soorten algeneters. In deze bijsluiters wordt de soort *Hypostomus plecostomus* besproken. Deze komt voor in tropisch Midden- en Zuid-Amerika. Vanwege zijn grootte is het niet de meest geschikte soort om in het gemiddelde gezelschapsaquarium te houden.

De pleco algeneter heeft harde beenplaten op het bovenste deel van zijn kop en lichaam. Zijn buik is kaal en afgeplat. Hij is bruin gekleurd, vaak met een variabele aftekening van strepen en vlekken. De bek is omlaag gebogen en heeft aan elke zijde een baarddraad. De lippen vormen een zuigschijf waarmee het dier zich vast kan zetten tegen platte oppervlakken.

De pleco algeneter wordt in het aquarium vaak minstens 25 centimeter lang maar hij kan ook groter worden, zelfs tot 50 centimeter lang. Pleco algeneters kunnen tien tot vijftien jaar oud worden.

Verschillende varianten

Er bestaat een albinovorm van de *Hypostomus plecostomus*. Daarnaast zijn er diverse andere algeneters die onder de naam pleco algeneter verkocht worden, onder andere van de geslachten *Hypostomus* en *Pterygoplichthys*. Bovendien is er een hele serie harnasmeervallen die een L-nummer hebben gekregen omdat er nog geen wetenschappelijke naam was opgesteld. Ook als ze inmiddels wel een naam hebben wordt het L-nummer hier nog veel bij gebruikt.

Van nature

De pleco algeneter leeft in zoet en brak water. Hij is vooral 's nachts actief. Als aanpassing aan het nachtleven heeft dit dier speciale irissen in de vorm van een cirkel die aan 1 zijde onderbroken is, omega iris genoemd. Deze sluiten bij lichte omstandigheden tot een dunne streep. Pleco algeneters eten algen, kleine waterplantjes en schaaldieren. Ze vormen een territorium en verdedigen dit vaak feller naarmate ze ouder worden. Ze kunnen agressief zijn naar soortgenoten maar zijn doorgaans vreedzaam tegenover andere soorten. De pleco algeneter kan, als er te weinig zuurstof in het water zit, overgaan op inademen van lucht met behulp van zijn maag.

Huisvesting

Bij het opzetten, inrichten en onderhouden van een aquarium komt heel wat kijken. In de Praktische informatie over 'het tropisch zoetwateraquarium' leest u hoe u dat aan kunt pakken en worden de gebruikte termen nader uitgelegd.

Omdat de pleco algeneter soms agressief is tegen soortgenoten, kunt u het beste maar één exemplaar houden. U kunt er wel andere vissoorten bijzetten, ook kleine vissen worden met rust gelaten.

Pleco algeneters vindt u meestal op de bodem, in schuilplaatsen tussen rotsen of hout, of tegen de wanden van het aquarium. Vanwege het grote formaat van de volwassen vis heeft u een groot aquarium nodig van zeker zo'n twee meter lang.

De watertemperatuur moet tussen 21 en 28 graden Celsius liggen. Het water moet een pH-waarde (zuurgraad) tussen 6 en 7 hebben en een hardheid tussen 1 en 20 DH. Een waterfilter en verlichting horen tot de basisuitrusting van het aquarium. De pleco algeneter eet veel en wroet in de bodem. Dat veroorzaakt behoorlijk veel afval, zorg daarom dat uw filter sterk genoeg is!

Hoewel de pleco algeneter zelf een nachtdier is, is het goed om een vast verlichtingsschema aan te houden. Bovendien hebben eventuele andere soorten en ook de planten licht nodig. Drijfplantjes en andere planten zorgen voor een wat schemerige omgeving zodat het licht niet te fel is. Planten zijn decoratief in het aquarium en bieden de vissen schuilplaatsen. Ook helpen planten om de waterkwaliteit op peil te houden. Kies wel stevige planten, want planten met zachte bladeren worden opgegeten. Overdag trekt de pleco algeneter zich graag terug tussen kienhout of rotsen. Deze gebruikt hij tevens om algen vanaf te grazen.

Verzorgen en hanteren

Dagelijks moet u de vissen even bekijken om te zien of ze gezond zijn. Controleer ook de watertemperatuur. Haal elke week losse plantenresten weg.

Test geregeld het water met testsetjes die u in de dierenspeciaalzaak kunt kopen. Belangrijk zijn daarbij vooral de zuurgraad (pH), de hardheid en de hoeveelheid ammonium, nitriet en nitraat. Bij een goed werkend filter zijn ammonium en nitriet niet meetbaar aanwezig. Nitraat kan het gemakkelijkst uit het water worden verwijderd door water te verversen. Ververs daarom regelmatig, afhankelijk van de gemeten waterkwaliteit. Een richtlijn voor pleco algeneters is om elke week ongeveer een derde van het water te vervangen.

Maak het mechanische deel van het filter regelmatig schoon door te spoelen in het oude aquariumwater. Maak indien nodig de ruiten schoon met een magneetveger, een krabber of filterwatten.

Gebruik attributen die voor het aquarium bestemd zijn, zoals een emmer en schepnetje, alleen voor het aquarium en niet voor andere huishoudelijke activiteiten. Was altijd uw handen nadat u met het aquarium bezig bent geweest. Gebruikt u een hevelslang, zorg er dan voor dat u geen water binnen krijgt. Sommige visziekten zijn ook besmettelijk voor mensen.

Voeding

Pleco algeneters eten voornamelijk plantaardig maar ook wel dierlijk voedsel. Ze schrapen algen van hout en rotsen, maar eten lang niet alle soorten algen. Naast de algen die ze uit het aquarium halen, moeten ze zinkende voertabletten krijgen op basis van algen en kunt u groenvoer geven zoals sla, komkommer, courgette, broccoli en dergelijke. Bind dit eventueel vast aan stenen of kienhout. Ter afwisseling kunt u levend voer geven zoals muggenlarven of watervlooien. Diepvriesvoer kan ook, maar laat dit wel eerst ontdooien. Levend voer en diepvriesvoer kunnen soms ziekten overbrengen, dus haal ze bij een vertrouwde leverancier.

De pleco algeneter ruikt voerresten van andere vissen op. Naarmate de vissen ouder worden, eten ze vaak minder algen en hebben ze meer aanvullend plantaardig voer nodig. Pleco's hebben ook hout nodig als bron van vezels voor hun spijsvertering, zorg altijd voor voldoende kienhout zodat ze dit kunnen afschrapen.

Voer de pleco algeneter liefst nadat het licht is uitgegaan zodat het voer niet door de andere vissen wordt weggegeten. Als u droogvoer geeft, zet het potje dan niet op de lichtkap van het aquarium, want dan wordt het te warm en gaan de vitaminen verloren.

Voortplanting

Het onderscheid tussen mannetjes en vrouwtjes is bijna niet te zien. De vrouwtjes zijn als ze eieren dragen wat ronder, gezien vanaf de bovenkant. De mannetjes hebben als ze volwassen zijn

wat verdikte borstvinnen die rozerood kunnen kleuren.

Pleco algeneters worden niet gekweekt in aquaria. In de natuur of in de kweekvijvers in Azië en Amerika maken ze een hol in de rivierbedding of zijwanden, of ze zetten hun eieren af tegen rotsen of hout. Het mannetje bewaakt de eieren die na drie tot vijf dagen uitkomen.

Ziekten en aandoeningen

Om uw vissen gezond te houden is het erg belangrijk om te zorgen voor een goede waterkwaliteit en goede voeding. Stress kunt u voorkomen door de vissen zoveel mogelijk met rust te laten en een vast dagpatroon aan te houden. Zet geen soorten bij elkaar die elkaar lastigvallen.

Tekenen van gezondheidsproblemen zijn een doffe of aangetaste huid, geknepen vinnen, een afwijkende lichaamsvorm en een afwijkende manier van zwemmen (bijvoorbeeld schommelend of scheef).

Pleco algeneters kunnen, net als veel andere aquariumvissen, last krijgen van parasieten. Voorbeelden van parasitaire huidaandoeningen zijn witte stip en fluweelziekte. Op de kieuwen kunnen eencelligen en kieuwwormen voorkomen. Deze laatsten zetten zich in de kieuwen vast met haakjes, waardoor het weefsel beschadigt en er infecties ontstaan. Ook in de darmen komen parasieten voor, waaronder verschillende wormen en flagellaten.

Bacteriën kunnen diverse visziekten veroorzaken. Columnaris ziekte lijdt vooral tot aantasting van de huid en kieuwen en kan zich snel uitbreiden tot een ernstige ziekte. Het is lastig te behandelen.

Vissen-TBC wordt veroorzaakt door de bacterie *Mycobacterium marinum*. Deze tast de organen van de vis aan. Bij de mens kan deze bacterie zwemmersgranuloom veroorzaken, een ziekte met huidwondjes waar een lange antibioticumkuur voor nodig is. Vissen-TBC kan ook via levende en bevroren voeding worden overgedragen, koop dit daarom bij een vertrouwd adres.

Infecties door bacteriën zijn vaak secundair: ze zijn dan een gevolg van verminderde weerstand (bijvoorbeeld door stress), een beschadigde huid of een aantasting van de slijm laag van de huid door een slechte waterkwaliteit. Een voorbeeld hiervan is vinrot. Belangrijk is dus om niet alleen de aandoening te verhelpen, maar vooral ook de primaire oorzaak op te sporen en te corrigeren.

Vaak kunnen vissen door een snelle behandeling weer herstellen. In de dieren- of aquariumspeciaalzaak kunt u terecht voor algemeen advies over ziekten en mogelijke behandelwijzen. Ook vindt u hier enkele middelen om ziekten te behandelen. Zorg er wel voor dat u lang genoeg doorgaat met behandelen, zodat alle ziekteverwekkers gedood worden.

Er zijn in Nederland ook dierenartsen die gespecialiseerd zijn in vissen. Is laboratoriumonderzoek nodig dan kunt u contact opnemen met het visziektenlaboratorium van het WBVR (Wageningen Bioveterinary Research, Lelystad).

In de Praktische informatie over 'Ziekten en aandoeningen bij zoetwatervissen' leest u meer over visziekten.

Benodigde ervaring

Voor het op een verantwoorde wijze houden van dit huisdier is geen specifieke ervaring nodig. U heeft echter wel een behoorlijk groot aquarium en een sterk werkend filter nodig. Zorg ervoor dat u zich van tevoren goed informeert over het opzetten van een aquarium.

Aanschaf en kosten

Pleco algeneters kunt u kopen bij de aquariumspeciaalzaak. Let er bij het kopen van vissen op dat ze uit schone bakken met gezonde dieren komen. Kies de meest actieve vissen. Let erop dat de vissen een mooie schone huid hebben en niet mager zijn. De pleco algeneter kan met de stekel aan zijn rugvin gaatjes maken in plastic zakken, let dus op bij het vervoeren van de vis.

Laat de dieren geleidelijk wennen aan de nieuwe wateromstandigheden, nog beter is het om nieuwe vissen in een quarantainebak te plaatsen.

De prijs van een pleco algeneter hangt af van de grootte, reken op enkele tot zo'n vijftien euro per stuk. Andere soorten pleco's zoals de L-nummers kunnen duurder zijn, variërend van vijftien tot meer dan honderd euro per stuk. De opstartkosten van een aquarium hangen af van de grootte van het aquarium en de gewenste techniek. Houd er rekening mee dat u een flink grote bak nodig heeft. Er zijn ook kosten die terugkeren, zoals bijvoorbeeld de aanschaf van voer, testsetjes, filtermateriaal en energie voor verwarming en licht. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als er ziekten in het aquarium ontstaan.

Aandachtspunten

- Bedenk vooraf of u wel plaats heeft voor een dergelijke grote vis! Voor het gemiddelde gezelschapsaquarium zijn er diverse meer geschikte soorten te koop, die kleiner blijven en er ook fraai uitzien.

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.

Versie: november 2018

©LICG

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl